

VAT 2017

Ujednolicony tekst ustawy
z komentarzem ekspertów
do zmian

BIBLIOTEKA FINANSOWO-KSIĘGOWA

VAT 2017

**Ujednolicony tekst ustawy z komentarzem
ekspertów do zmian**

VAT 2017

Stan prawny na dzień 1 stycznia 2017 r.

Autorzy:

Tomasz Krywan (rozdział 1)

Rafał Kuciński (rozdział 2, 3)

Wydawca:

Katarzyna Bednarska

Redaktor:

Marek Kwiatkowski

Koordynator produkcji:

Magdalena Huta

Korekta:

Anna Marecka

Skład, łamanie:

Raster Studio

Druk:

MillerDruk, ul. Jagiellońska 82, 03-301 Warszawa

ISBN 978-83-269-5977-6

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10,

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy

XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy. Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Copyright by Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2017

Publikacja „VAT 2017. Ujednolicony tekst ustawy z komentarzem ekspertów do zmian” chroniona jest prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w niniejszej publikacji – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło.

Publikacja „VAT 2017. Ujednolicony tekst ustawy z komentarzem ekspertów do zmian” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów. Zaproponowane w publikacji porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przykładów.

Więcej interesujących publikacji w księgarni internetowej FabrykaWiedzy.com

telefon: 22 518 28 28

e-mail: cok@fabrykawiedzy.com

Spis treści

Część I. Zmiany w VAT	5
Rozdział I. Zmiany w ustawie o VAT	5
Przedłużenie stosowania podwyższonych stawek VAT do końca 2018 roku	5
Podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego do 200.000 zł	5
Dodanie przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym	6
Objęcie odwrotnym obciążeniem znacznej części robót budowlanych	6
Rozszerzenie katalogu towarów objętych mechanizmem odwrotnego obciążenia	7
Zmiany zasad składania deklaracji VAT	7
Zmiany w przepisach o informacjach podsumowujących	8
Zmiany w przepisach o zwrocie bezpośrednim	8
Odmowa rejestracji podmiotu jako podatnika VAT	9
Solidarna odpowiedzialność pełnomocnika rejestrującego podatnika	9
Nowe przesłanki wykreślenia podatników z rejestru podatników VAT	9
Nowe przypadki usuwania podatników z rejestru czynnych podatników VAT	10
Zmiany w przepisach o wykreślaniu podatników z rejestru podatników VAT UE	11
Zmiana sposobu odliczania kwot VAT należnego nieuwzględnionych we właściwej deklaracji	11
Zmiany w katalogu towarów wrażliwych	11
Nowe warunki wyłączenia odpowiedzialności solidarnej	12
Ograniczenie możliwości złożenia kaucji gwarancyjnej przez niektóre podmioty	12
Pozostałe zmiany wchodzące w życie 1 stycznia 2017 r.	13
Zmiany wchodzące w życie 1 marca 2017 r.	13
Tabelaryczny wykaz najważniejszych zmian w ustawie o VAT w 2017 roku	13
Rozdział II. Zmiany w rozporządzeniu w sprawie zwolnień z obowiązku stosowania kas fiskalnych	17
Większość zwolnień pozostaje bez zmian	17
Zwolnienia przedmiotowe	17
Zwolnienia podmiotowe	20
Wyłączenia ze zwolnień	20
Moment utraty zwolnienia	21
Nowe wymogi dla kas fiskalnych od 2018 roku	21
Skutki nowych rozwiązań	21
Tabelaryczne zestawienie różnic prowadzenia ewidencji VAT w 2016 i 2017 roku	22
Rozdział III. Zmiany w zasadach prowadzenia ewidencji VAT	22
Zmiany zasad prowadzenia rejestru głównego	22
Jak prowadzić rejestr od 1 stycznia 2018 r.	22
Część II. Ustawa o podatku od towarów i usług	23
Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.)	23
Dział I. Przepisy ogólne	23
Dział II. Zakres opodatkowania	26
Rozdział 1. Przepisy ogólne	26
Rozdział 2. Dostawa towarów i świadczenie usług	27
Rozdział 3. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów i wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów	28
Rozdział 4. Opodatkowanie przy likwidacji działalności spółki i zaprzestaniu działalności przez osobę fizyczną	31
Dział III. Podatnicy, płatnicy i przedstawiciele podatkowi	32
Rozdział 1. Podatnicy i płatnicy	32
Rozdział 2. Przedstawiciele podatkowi	34
Dział IV. Obowiązek podatkowy	35
Rozdział 1. Zasady ogólne	35
Rozdział 2. Obowiązek podatkowy w wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów i w wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów	36
Rozdział 3. Obowiązek podatkowy u małych podatników	37
Dział V. Miejsce świadczenia	37
Rozdział 1. Miejsce świadczenia przy dostawie towarów	37
Rozdział 2. Miejsce świadczenia przy wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów	40
Rozdział 2a. Miejsce świadczenia przy imporcie towarów	40
Rozdział 3. Miejsce świadczenia przy świadczeniu usług	40
Dział VI. Podstawa opodatkowania	42
Dział VII. Zasady wymiaru i poboru podatku z tytułu importu towarów	45
Dział VIII. Wysokość opodatkowania	48
Rozdział 1. Stawki	48
Rozdział 2. Zwolnienia	51
Rozdział 3. Zwolnienia z tytułu importu towarów	55

Rozdział 4. Szczególne przypadki zastosowania stawki 0%	65
Rozdział 5. Szczególne przypadki określenia wysokości podatku należnego	69
Dział IX. Odliczenie i zwrot podatku. Odliczanie częściowe	69
Rozdział 1. Odliczenie i zwrot podatku	69
Rozdział 1a. Rozliczenie podatku w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności	78
Rozdział 2. Odliczanie częściowe podatku oraz korekta podatku naliczonego	78
Dział X. Rejestracja. Deklaracje i informacje podsumowujące. Zapłata podatku	81
Rozdział 1. Rejestracja	81
Rozdział 2. Deklaracje	84
Rozdział 3. Informacje podsumowujące	86
Rozdział 4. Zapłata podatku	87
Dział XA. Odpowiedzialność podatkowa nabywcy w szczególnych przypadkach	88
Dział XI. Dokumentacja	92
Rozdział 1. Faktury	92
Rozdział 2. Ewidencje	97
Rozdział 3. Kasy rejestrujące	98
Rozdział 4. Terminy przechowywania dokumentów	101
Rozdział 5. Dodatkowe zobowiązanie podatkowe	101
Dział XII. Procedury szczególne	102
Rozdział 1. Szczególne procedury dotyczące drobnych przedsiębiorców	102
Rozdział 2. Szczególne procedury dotyczące rolników ryczałtowych	103
Rozdział 3. Szczególne procedury przy świadczeniu usług turystyki	104
Rozdział 4. Szczególne procedury w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków	105
Rozdział 5. Szczególne procedury dotyczące złota inwestycyjnego	106
Rozdział 6. System zwrotu podatku podróżnym	107
Rozdział 6a. Procedura szczególna dotycząca usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podmioty mające siedzibę działalności gospodarczej na terytorium Unii Europejskiej, ale nieposiadające takiej siedziby w państwie członkowskim konsumpcji, na rzecz osób niebędących podatnikami, o których mowa w art. 28a	109
Rozdział 7. Procedura szczególna dotycząca usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podmioty zagraniczne na rzecz osób niebędących podatnikami, o których mowa w art. 28a	110
Rozdział 7a. Szczególna procedura w zakresie świadczenia usług międzynarodowego okazjonalnego przewozu drogowego osób	111
Rozdział 8. Wewnątrzwspólnotowe transakcje trójstronne – procedura uproszczona	112
Dział XIII. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	114
Rozdział 1. Zmiany w przepisach obowiązujących	114
Rozdział 2. Przepisy przejściowe i końcowe	114
Załączniki	121
Załącznik nr 1. (uchylony)	121
Załącznik nr 2. Wykaz towarów i usług, od których dostawy i świadczenia przysługuje zryczałtowany zwrot podatku od towarów i usług	121
Załącznik nr 3. Wykaz towarów i usług, opodatkowanych stawką podatku w wysokości 7%	123
Załącznik nr 4. (uchylony)	130
Załącznik nr 5. (uchylony)	130
Załącznik nr 6. Wykaz towarów i usług, opodatkowanych stawką podatku w wysokości 3%	130
Załącznik nr 7. Wykaz towarów, do których ma zastosowanie zwolnienie od podatku na podstawie art. 74 ust. 1 pkt 17 ustawy	133
Załącznik nr 8. Wykaz towarów, których dostawa jest opodatkowana stawką 0% na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 26 ustawy	134
Załącznik nr 9. (uchylony)	134
Załącznik nr 10. Wykaz towarów opodatkowanych stawką podatku w wysokości 5%	134
Załącznik nr 11. Wykaz towarów, o których mowa w art. 17 Ust. 1 Pkt 7 ustawy	136
Załącznik nr 12. Lista towarów, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku określone w art. 113 ust. 1 i 9 ustawy	138
Załącznik nr 13. Wykaz towarów, o których mowa w art. 99 ust. 3a oraz art. 105a ust. 1 ustawy	140
Załącznik nr 14. Wykaz usług, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy	141

CZEŚĆ I

Zmiany w VAT

ROZDZIAŁ I

Zmiany w ustawie o VAT

Tomasz Krywan
doradca podatkowy

Od 1 stycznia 2017 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o VAT wprowadzone przez:

- 1) art. 3 ustawy z 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 846);
- 2) art. 20 ustawy z 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1206);
- 3) art. 1 ustawy z 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 2024; dalej: nowelizacja VAT).

Najważniejsze zmiany wprowadziła nowelizacja VAT. Polegają one na:

- 1) przedłużeniu stosowania podwyższonych stawek podatku VAT do końca 2018 roku,
- 2) podwyższeniu limitu zwolnienia podmiotowego do 200.000 zł,
- 3) dodaniu przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym,
- 4) objęciu odwrotnym obciążeniem znacznej części robót budowlanych, jeżeli są wykonywane przez podwykonawców,
- 5) rozszerzeniu katalogu towarów objętych mechanizmem odwrotnego obciążenia,
- 6) zmianach w przepisach o deklaracjach VAT, w tym likwidacji możliwości składania kwartalnych deklaracji VAT przez podatników innych niż mali podatnicy VAT oraz przez podatników rozpoczynających wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu.

Przedłużenie stosowania podwyższonych stawek VAT do końca 2018 roku

Należy pamiętać, że stosowanie stawek 23% (zamiast 22%) i 8% (zamiast 7%) oraz stawki należnego rolnikom ryczałtowym zryczałtowanego zwrotu podatku w wysokości 7% (zamiast 6,5%) oraz stawki ryczałtu dla taksówkarzy w wysokości 4% (zamiast 3%) ma charakter tymczasowy.

Z obowiązującego do końca 2016 roku brzmienia art. 146a ustawy o VAT wynikało, że stawki te mają mieć zastosowanie tylko do 31 grudnia 2016 r., a więc od 1 stycznia 2017 r. powrócą do swojej standardowej wysokości.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 146a ustawy o VAT został jednak znówelizowany. Obecnie wynika z niego, że podwyższone stawki podatku VAT będą stosowane **do końca 2018 roku**. Oznacza

to, że na powrót standardowych stawek podatku VAT trzeba poczekać przynajmniej do 1 stycznia 2019 r.

Podwyższenie limitu zwolnienia podmiotowego do 200.000 zł

Przepisy art. 113 ustawy o VAT określają tzw. zwolnienie podmiotowe. Do końca 2016 roku limit tego zwolnienia wynosił 150.000 zł (lub część tej kwoty w przypadku podatników rozpoczynających w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu).

Z dniem 1 stycznia 2017 r. limit zwolnienia podmiotowego został podwyższony do 200.000 zł. A zatem obecnie ze zwolnienia tego mogą korzystać podatnicy:

- 1) u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym 200.000 zł (art. 113 ust. 1 ustawy o VAT);
- 2) rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy – w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym – 200.000 zł (art. 113 ust. 9 ustawy o VAT).

Ze zwolnienia z VAT mogą także skorzystać podatnicy:

- 1) u których łączna wartość sprzedaży w 2016 roku była wyższa niż 150.000 zł i nie przekroczyła 200.000 zł (art. 18 ust. 1 nowelizacji VAT),
- 2) którzy rozpoczęli w 2016 roku wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu i u których łączna wartość sprzedaży, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej, przekroczyła 150.000 zł i nie przekroczyła 200.000 zł (art. 18 ust. 2 nowelizacji VAT).

Przykład

W październiku 2016 roku wartość sprzedaży u podatnika korzystającego dotychczas ze zwolnienia podmiotowego przekroczyła 150.000 zł. W związku z czym utracił on prawo do zwolnienia podmiotowego. Do końca 2016 roku wartość sprzedaży u tego podatnika wyniosła 182.658 zł. Podatnik ten mógł wybrać korzystanie ze zwolnienia podmiotowego od 1 stycznia 2017 r., jak również może to uczynić w trakcie 2017 roku, np. od 1 lutego 2017 r.

Dodanie przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym

Do końca 2016 roku ustawa o VAT przewidywała tylko jedną sytuację ustalania dodatkowego zobowiązania podatkowego. Następowoło to w przypadku stwierdzenia, że podatnik naruszył obowiązek korekty podatku odliczonego z faktury, która nie została uregulowana (art. 89b ust. 6 ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym do końca 2016 roku).

Z początkiem 2017 roku to się zmieniło. Nowelizacja VAT dodała art. 112b i 112c, które zawierają przepisy o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym. W związku z tym uchylono zbędny art. 89b ust. 6 ustawy o VAT.

Obecnie dodatkowe zobowiązanie podatkowe jest ustalone przez organy podatkowe w razie stwierdzenia, że podatnik:

- 1) w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zobowiązania podatkowego niższą od kwoty należnej;
- 2) w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego wyższą od kwoty należnej;
- 3) w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy wyższą od kwoty należnej;
- 4) w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę zwrotu różnicy podatku, kwotę zwrotu podatku naliczonego lub kwotę różnicy podatku do obniżenia kwoty podatku należnego za następne okresy rozliczeniowe, zamiast wykazania kwoty zobowiązania podatkowego podlegającej wpłacie do urzędu skarbowego;
- 5) nie złożył deklaracji podatkowej oraz nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego (zob. art. 112b ust. 1 ustawy o VAT).

Organ podatkowy nie będzie mógł ustalić dodatkowego zobowiązania podatkowego, jeżeli podatnik przed dniem wszczęcia kontroli podatkowej przez naczelnika urzędu skarbowego lub postępowania kontrolnego przez organ kontroli skarbowej dokonał odpowiedniej zmiany deklaracji podatkowej oraz wpłacił do urzędu skarbowego kwotę wynikającą ze zmiany deklaracji podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę (art. 112b ust. 3 ustawy o VAT).

Wysokość dodatkowego zobowiązania co do zasady wynosi 30% kwoty:

- zniżenia zobowiązania podatkowego lub
- zawyżenia zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy (art. 112b ust. 1 ustawy o VAT).

W niektórych jednak przypadkach dodatkowe zobowiązanie podatkowe może być ustalone w wysokości:

- 20% – jeżeli po zakończeniu kontroli podatkowej podatnik złożył korektę deklaracji uwzględniającą wszystkie stwierdzone nieprawidłowości i wpłacił kwotę zobowiązania podatkowego lub zwrócił nienależną kwotę zwrotu albo złożył deklarację podatkową i wpłacił kwotę zobowiązania podatkowego (art. 112b ust. 2 ustawy o VAT) oraz
- 100% – np. jeżeli nieprawidłowości wynikają z uwzględnienia faktur wystawionych przez podmiot nieistniejący (art. 112c ustawy o VAT).

Należy dodać, że z art. 11 nowelizacji VAT wynika, że przepisy art. 112b i 112c ustawy o VAT nie są stosowane do okresów rozliczeniowych przypadających przed 1 stycznia 2017 r. Oznacza to, że podatnicy, u których wystąpią nieprawidłowości w VAT za 2016 rok lub lata wcześniejsze, nie muszą się obawiać ustalenia przez organy podatkowe dodatkowego zobowiązania podatkowego z ww. art. 112b i 112c. Dla nieprawidłowości stwierdzonych przed 1 stycznia 2017 r. obowiązującym przepisem będzie art. 89b ust. 6 ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2016 r.

Przykład

W trakcie kontroli podatkowej organ podatkowy stwierdził, że w deklaracji VAT-7 za styczeń 2017 roku podatnik wykazał kwotę zobowiązania podatkowego niższą od kwoty należnej o 1.927 zł. W tej sytuacji kwota ewentualnego dodatkowego zobowiązania podatkowego wyniesie:
 $1.927 \text{ zł} \times 30\% = 578,10 \text{ zł}$ (po zaokrągleniu 578 zł).

Objęcie odwrotnym obciążeniem znacznej części robót budowlanych

Do końca 2016 roku mechanizmem odwrotnego obciążenia w transakcjach krajowych objęte były przede wszystkim towary (zob. art. 17 ust. 1 pkt 7 w zw. z załącznikiem nr 11 do ustawy o VAT). Spośród usług mechanizmem tym objęte były tylko usługi w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (zob. art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT).

Z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT otrzymał nowe brzmienie, z którego wynika, że nabywcy usług są podatnikami z tytułu ich świadczenia, jeżeli:

- 1) świadczone są usługi wymienione w dodanym załączniku nr 14 do ustawy o VAT; w załączniku tym – poza usługami w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych – wymienionych jest 47 rodzajów usług stanowiących roboty budowlane (klasyfikowane na gruncie stosowanego do celów podatkowych PKWiU z 2008 roku w grupowaniach 41–43),
- 2) usługodawcą jest podatnik, który nie korzysta ze zwolnienia podmiotowego (analogiczny warunek stosowania art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy o VAT obowiązywał do końca 2016 roku),
- 3) usługobiorcą jest podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny (do końca 2016 roku nie było konieczne, aby będący podatnikiem usługobiorcą był zarejestrowany jako podatnik VAT czynny).

Z dniem 1 stycznia 2017 r. mechanizm odwrotnego obciążenia został rozszerzony na większość usług stanowiących roboty budowlane. Nie dotyczy to jednak wszystkich przypadków świadczenia tych usług, ale wyłącznie tych, które **usługodawca świadczy jako**